

uden at maatte søge Ekstraundervisning eller sættes et Aar eller to tilbage. For Fremtiden er der inden for Folkeskolens første og andet Trin ingen som helst Grund for Forældrene til at bekoste særlig Undervisning for deres Børn, idet de have Sikkerhed for, at det Barn, der gaar i Folkeskolen og er naaet igennem det, der hedder Skolens andet Trin, uden at sættes tilbage og uden at behøve Ekstraundervisning, hvis dets Evner tillade det, kan gaa over til den udvidede Undervisning i Mellemkolen. Det kan ogsaa gaa over senere, der er intet i Vejen for, at et Barn kan gaa hele Folkeskolen igennem, og senere, naar det viser sig, at dets Udvikling gør det egnet dertil, kan gaa over i den højere Almenskole. Da maa der ganske vist nogen Ekstraundervisning til, imidlertid dog en Undervisning, der er langt lettere at faa end den, der nu maa forlanges for at gaa over. Nu er det jo saaledes, at et Barn, der i en Alder af 11—12 Aar, vil gaa over fra en Folkeskole, en Landsbyskole f. Eks., til Latinskole, skal søge Ekstraundervisning i saadanne Fag som Fransk og Latin, som det i de fleste Landsogne i Danmark er omtrent umuligt at faa Undervisning i. Der har stadig ytret sig en ganske ubestemt Frygt for, at denne Sammenhæng mellem vore Skoler skulde være en Fare for Folkeskolen. Det har aldrig været mig muligt at faa fat paa den Realitet, der skulde ligge bag ved. Jeg tror, at det endnu kun er Efterdønninger af en Frygt, der blev hvirvlet op i Efor Sommer paa et aldeles løst Grundlag, paa et Tidspunkt, da intet Menneske kendte noget til den Lov, der skulde komme, paa aldeles fantastiske Rygter om, hvad den skulde indeholde. I Virkeligheden er ogsaa denne Frygt Dag for Dag svunden bort. Jeg tror ikke meget paa Magten af, hvad der maatte være tilbage af den. I alt Fald kan jeg ikke se nogen Grund til den. Men jeg vil have Lov til at gentage, hvad jeg har sagt før her, at har denne Lov nogen Indflydelse paa Folkeskolen, er det kun indirekte, og da er det den at højne dens Anseelse i Befolkningen, fordi den siger til alle de Forældre, der hidtil have ment, at de maatte betale særlige Skolepenge og bekoste særlig Skolegang for deres Børn, lige fra de begynde at stave: I kunne trygt lade Børnene gaa i den fælles Folkeskole, saa længe til det viser sig, om Børnene nu ogsaa have godt af at paatage sig den vanskelige Undervisning i fremmede Sprog, Matematik o. s. v., som kommer i

den højere Skole. Derved vil Folkeskolen faa knyttet en hel Del Forældre til sig, der nu staa uden direkte Deltagelse for den. Om saa nogle af disse Forældre lade deres Børn ved 11—12 eller 13—14 Aars Alderen gaa over i den højere Skole, have de dog derved faaet en Interesse for Folkeskolen, en Kærlighed til den, som de ikke miste paa en Gang.

Saa gaar jeg over til den næste Gruppe af Skoler, der en Tid ytrede Frygt, vore *Realskoler*, særlig de private. Ved de sidste Ændringer, der ere indførte angaaende Realklasseundervisningen og dens Eksamen, er imidlertid denne deres Nervøsitet over for Loven ogsaa bleven stillet. De vedtog forrige Fredag, tror jeg, det var, en Erklæring, der har staaet i Bladene og været tilstillet det andet Ting, om, at de nu følte sig beroligede og mente, at de kunde arbejde trygt under den Ordning, der her er givet. Jeg lægger Vægt derpaa, fordi der til, at denne Ordning skal udføres godt, ogsaa hører, at Realskolens Lærere og Lærerinder arbejde med Tillid og Villie under den ny Ordning.

Jeg kommer da til den sidste Afdeling af de Skoler, som denne Lov direkte eller indirekte rører ved, vor hidtilværende *lærde Skole*, vor gamle Latinskole, som fra nu af ikke mere eksisterer i Danmark. Nu have vi den højere Almenskoles øverste Afdeling, som vi kaldte Ungdomsskolen, men som Landstinget har døbt om til Gymnasium, en Navneforandring, jeg meget gerne finder mig i. Denne Skole er bygget om paa skønsmønstret Maade over for den gamle Dannelses Ideal. Vi have ikke som i Norge gjort det radikale Skridt at kvæle den klassiske Dannelsesretning. Vi have ved denne Lov aabnet den klassiske Dannelsesretning en Mulighed for at bestaa. Vi have givet den saa mange Klasser og Mulighed for saa megen Undervisning i Latin og Græsk, at dens egne Mænd, hvad der blev bevidnet af Højres Mindretals Ordfører oppe i Landstinget i Lørdags, mene, at der vil kunne gives en forsvarlig Undervisning inden for disse Rammer. Men saa have vi ved Siden af denne klassiske Skole, som nu faar at kæmpe for sin Tilværelse, og som skal have Lov til at leve Livet, hvis det viser sig, at Livet har Brug for den, men ikke skal have Lov dertil, hvis Livet ikke har Brug for den, skabt Mulighed for en mere nutidssvarende Dannelse. Vi have skabt 2 moderne Retninger, den matematisk-naturvidenskabelige og den 3die Retning: den ny-sproglige, om hvis indbyrdes Forhold jeg vil tillade mig at